

Váll protézis

Váll kopás

Betegség leírása

A csípő és a térdprotézisek után a leggyakrabban beültetett protézis típus, mégis a nagytstvéreknél egy nagyságrenddel kevesebb kerül beültetésre évente.

Mint a többi ez is a fájdalomcsillapítás eszköze.

Az indikációs kör széles:

Vállizületi kopás

- kor előrehaladtával létrejövő ízületi elhasználódás, kopás. Ilyenkor a sorozatos mozgások hatására elkopnak a szembenálló porc felszínek. Ez 50 éves kor után jelentkezhet gyakrabban.
- rheumás ízületi kopás. Gyakran több ízületet érint egyszerre és az ízületek megmagyarázatlan gyulladásán keresztül jön létre a kopás. Minden életkorban előfordulhat.
- trauma utáni kopás. Törés, ficam, rotátor köpeny sérülés után jön létre. Ilyenkor a megváltozott erőviszonyok miatt a felkarfej rossz helyen nyomja a vágát, a kialakult instabilitás miatt csúszkál benne és az ott lévő vékonyabb porc felrostozódik, hamarabb elkopik.

Felkarfej elhalás

A fej vérellátása csökken, így nem képes ellátni elegendő oxigénnel a fejet ami lassan elhal és összezuhan. A mélytengeri búvárokodás, vérképzőszervi zavarok, súlyos törés, rendszeres alkohol fogyasztás elősegíthetik a kialakulását.

Törések

Egyre gyakrabban döntünk a darabok összerakása helyett a vállprotézis mellett. jó indikációval jó eredmény kecsegtet, de óvakodnunk kell a túlhasználattól.

Tünetek

- Válltáji állandó fájdalom (általában hátul)
- Éjszakai fájdalom
- Mozcásbeszűkülés (a fésűlködés, öltözködés is panaszt okoz...)
- Mozcátáskor recsegés érzés

Nem műtéti kezelés

Kezdetben nem műtéti kezeléssel próbálkozunk.
A beteget megkéri orvosa, hogy

- kerülje a fájdalmat okozó mozgássorokat
- Gyógytornát ír elő
- Fájdalomcsillapító gyógyszerek ír fel (NSAID- nem szteroid tartalmú gyulladáscsökkentő)
- Szteroid tartalmú injekciót ad (esetleg)
- napi 3-4 alkalommal való 20 perces jegelés csökkentheti a gyulladást
- iszappakolás (meleg kezelés) csökkentheti a fájdalmakat
- rheumás formában további gyógyszerek szükségesek (methotrexat...)

Műtéti kezelés

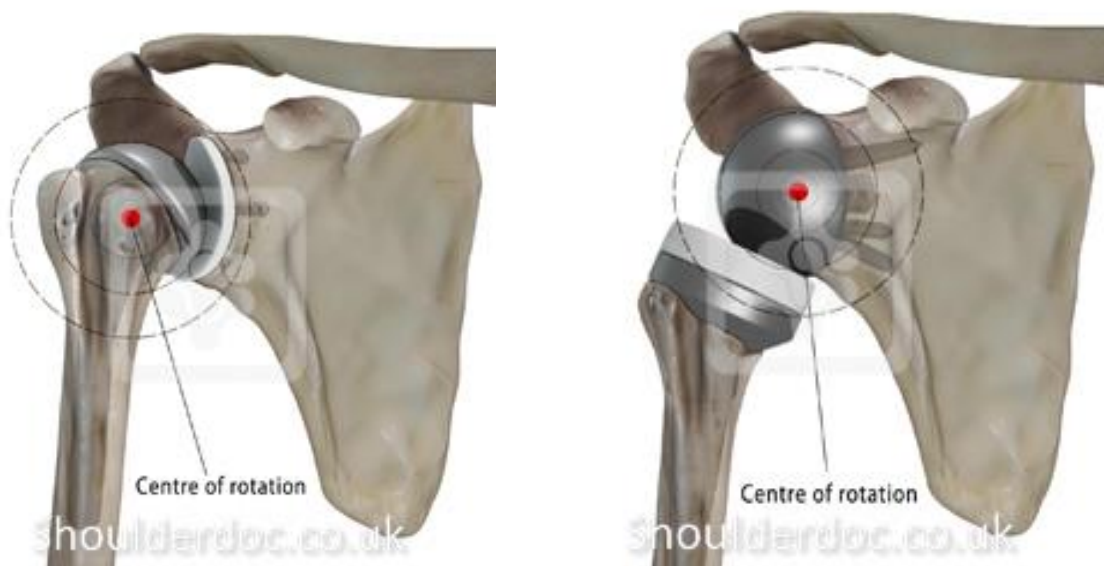
A vállprotézis kb. 5 nap kórházi tartózkodással járó nyílt műtéti beavatkozás. a beteg kivizsgálva érkezik az osztályra, ahol a befekvés napján elhelyezkedik és altatóorvosi konzílium történik és friss röntgen felvétel készül.

2. napon van a műtét. 10-12 cm-es metszésből a kopott részek eltávolítása és vállprotézis behelyezés rögzítés történik.

3. napon fájdalomcsillapítás és drain cső eltávolítás után kontroll röntgen vizsgálat történik.

A további 1-2 napon rendszeres kötéscsere és minimális gyógytorna gyakorlatok zajlanak.

10 naposan történik a varratszedés.

Rehabilitáció

Jól szervezett programra van szükség a jó eredmény eléréséhez. A beteg karját a műtét után kartartóval felkötik ezt 1 hétig éjjel nappal, majd 4-5 hétig éjjel viselnie kell. Az első naptól fogva foglalkozik a beteggel gyógytornász, hogy a műtét után 2 héttel már egyszerű dolgokat (pl. evés, öltözködés...) már egyedül tudjon csinálni. A beteg 6 hétig nem vezethet autót a műtét után.

Hazamenés után csinálható és kerülendő mozgások:

1. ne használd a karod arra, hogy feltámaszkodj az ágyban vagy kikelj a székéből, mert ez túl erős izom összehúzóással jár
2. napi 4-5 alkalommal gyakorold az előírt gyakorlatokat
3. Ne csinálj többet mint az előírt. A műtét utáni fájdalommentesség megzavarhatja az ítélőképességet és ha több gyakorlatot csinál a beteg az elején akkor mozgásbeszűkülésre számíthat később
4. Ne emeljen nagyobb súlyt mint egy pohár víz az első 6 hétben
5. Ha nincs otthon elegendő segítsége akkor bátran kérjen háziápolást
6. Nem szabad sorozatos terhelést (tenisz, golf...) végezni és nem szabad nehéz súlyokat emelni többet a műtét után
7. Extrém mozgásokat kerülni kell az első 6 hétben (váll szintje fölé és emelés, hát mögé tevés...)

A műtét célja a fájdalom csökkentése, megszüntetése az már egy extra, ha a mozgások is javulnak. De ha betartják az utasításokat akkor hosszú időre jól használható vállat kapnak.

Elvárások az Anatómiai protézistől:

a mozgásterjedelem kissé szűkült, de minden irányban arányosan, megmaradnak a rotációs mozgások.

rehabilitációs időszak hosszabb de jobb az elvárható eredmény

fiatalabb aktívabb korosztály kapja ezt a típust (pl: 65 éves teniszező kopásra)

Elvárások a Reverse vállprotézistől:

a kar előre és oldalra emelése 140 fok körülíig kivihető, a rotációs mozgások a protézis design miatt szűkülnek ezért a beteg száját haját jobban eléri, mint a fenekét.

rehabilitációs időszak gyors, pár hét alatt a beteg saját mozgásokkal rendelkezik fájdalom nélkül

idősebb korosztály kapja ezt a típust (pl: 80 éves háziasszony a válltörése után)

Vállcentrum besorolás: *nyitott kórházi befekvéses műtét*